

gien, få vi en viss antydning i Eddadikten »Odens trollsånger». Om den tolfte galdern säges det (spärning av mig):

»En tolfte kan jag:
om ett träd jag skådar
med ett lik som vändes för vind,
jag vet så rista,
så runorna färga,
att den döde går ned,
och att han mäter med mig.»

Detta torde syfta på en galder (eller en trollformel), som använts samtidigt som runor inskuros i trädet och för bättre verkan därefter färgades (kanske med blod). Den tolfte runan torde därför ha hänfört sig till den magi, som stått i samband med träd, och blivit uppkallad efter ett representativt, religiöst betydelsefullt träd, idegranen. Då bokstavstecknet för *t*-ljudet behövs för den 16:e runan (fornisl. *Týr* etc.), har runradsbildaren icke kunnat göra bruk av sitt språks ord för träd i allmänhet, som begynt med *t* (jfr fornl. *tré*, got. *triu* etc.), utan nödgats tillämpa regeln *pars pro toto*, en ganska vanlig företeelse i magi (liksom poesi). Den gudom, som förbundits med denna trädruna, kan för den skandinaviska nordens vidkommande förmodas ha varit guden Ull, enär vi bl. a. veta, att hans boning, den första, som nämnes i dikten »Grimnismál», kallats *Ýdalir*, d. v. s. 'idegransdalarna'. Hänföra sig dessa Eddans namn på gudaboningar till zodiakens »hus», såsom jag förmodat (se kap. 3 i »Senantik mysteriereligion»), kan även en annan anslutning finnas till den senantika föreställningsvärlden. Ett tolv-grenigt fruktträd var nämligen en av zodiakens symboler. Ett sådant träd avses i Uppenbarelsebokens 22:a kap., där det talas om ett »livets träd», som frambringar »tolv frukter, en varje månad». (Så står det i det grekiska originalet; vår senaste bibelöversättning talar däremot om »livsträd, som gävo tolv skördar».) Denna föreställning om zodiaken såsom ett tolvgrenigt träd sammanhänger med det i många mytologier förekommande »världs-